

ALLIAQ

PERSUTTAANEQ OQALUUSERIUK
SAMTALE OM VOLD

EVALUERING AF ALLIAQ

Behandling til mænd og kvinder der udøver vold i nære relationer

Indhold

1.	Alliaqs historie	1
2.	Formålet med evalueringen	2
2.1	Evalueringens opbygning og indhold	2
3.	Organisering af Alliaq.....	3
3.1	Vurdering	3
3.2	Anbefaling.....	4
4.	Visitations- og eksklusionskriterier.....	6
4.1	Vurdering	6
5.	Dataindsamling	7
5.1	Vurdering	8
5.2	Anbefaling.....	8
6.	Samarbejdspartnere	10
6.1	Vurdering	10
6.2	Anbefaling.....	10
7.	Klienterne i Alliaq.....	12
7.1	Vurdering	13
7.2	Anbefaling.....	13
8.	Økonomi	14
8.1	Vurdering	14
8.2	Anbefaling.....	15
9.	Konklusion.....	16
10.	Litteratur	17

Evaluering:

Evaluering af Alliaq. Behandling til mænd og kvinder der udøver vold i nære relationer

November 2018

Grønlands Selvstyre

Socialstyrelsen

P.H. Lundstedsvej 2

B 1802

3900 Nuuk

P.O. Box 1755

Grønland

E-mail: iass@nanoq.gl

Tlf. +299 34 50 00

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde

1. Alliaqs historie

Alliaq er et behandlingstilbud til mænd og kvinder over 15 år, der udøver vold mod deres partner, og som ønsker at stoppe deres voldelige adfærd. Alliaq blev lanceret som pilotprojekt den 21. november 2016. Det overordnede formål med Alliaq er, at voldsudøveren erkender volden, tager ansvar for volden og stopper med at udøve volden. Via behandlingen i Alliaq får klienterne gennem samtaler med en psykolog eller psykoterapeut¹ terapi og redskaber, der kan afhjælpe dem med dette.

Behandlingen i Alliaq tager afsæt i, at volden altid er voldsudøverens ansvar. Indsatsen er således primært rettet mod at stoppe volden gennem individuel behandling. Imidlertid kan konflikter og konfliktoptrapning være et fælles ansvar i et parforhold. Derfor er det gennem behandling i Alliaq muligt, at en eventuel partner kan modtage samtaler enten alene eller i form af parsamtaler. Psykologen vurderer ud fra parrets situation, hvad der er mest hensigtsmæssigt.

Alliaq tager udgangspunkt i erfaringer indhentet fra det danske landsdækkende behandlingstilbud til voldsramte familier 'Dialog mod vold' samt det norske behandlings- og kompetencecenter 'Alternativ til vold'. Erfaringerne fra de to tilbud er blevet kombineret med de særlige forhold, der er i Grønland i form af lange distancer mellem byer og bygder og dermed også mellem psykologer. I Alliaq er der derfor ikke et centralt center, hvor klienterne modtager behandling. Behandlingen foregår i stedet i de tilknyttede psykologers praksis eller via Skype eller telefon. Der er på nuværende tidspunkt fast tilknyttede psykologer i byerne Sisimiut, Nuuk og Ilulissat. Den mere fleksible organiseringsform uden et egentligt center er valgt, da det giver mulighed for, at borgere der udøver vold, bosat i mindre byer/bygder, kan modtage behandling. Alliaq kan derfor nå ud til mange borgere.

Alliaq er som udgangspunkt ikke baseret på én specifik behandlingsmetode, men er baseret på en konkret psykologfaglig vurdering i hvert enkelt tilfælde.

¹ Der er p.t. tilknyttet otte psykologer og én psykoterapeut til Alliaqs gruppe af behandlere. I evalueringen omtales de samlet som psykologer.

2. Formålet med evalueringen

I forbindelse med etableringen af Alliaq i 2016 blev det besluttet, at projektet skulle evalueres. Formålet med evalueringen er todelt, først og fremmest skal evalueringen give et grundlag for at vurdere, om Alliaq skal overgå til et permanent behandlingstilbud. Dernæst er formålet at vurdere styrker og svagheder i Alliaq og på baggrund af dette give en vurdering af, hvordan Alliaq kan styrkes.

Ved etablering af Alliaq blev følgende formål med selve behandlingen fastlagt.

”Voldsudøveren erkender volden, tager ansvar for volden og stopper med at udøve vold.”

Med udgangspunkt i ovenstående formål er evalueringen udarbejdet. Igennem evalueringen vurderes styrker og svagheder løbende. På baggrund af vurderingerne er der udarbejdet anbefalinger til, hvordan Alliaq kan udvikles. Vurderingerne og beskrivelserne af Alliaq skal samtidig danne baggrund for at vurdere, om Alliaq skal overgå til et permanent tilbud.

2.1 Evalueringens opbygning og indhold

Evalueringen af Alliaq er foretaget i foråret 2018 og baseres på data indsamlet i perioden 21. november 2016 til 7. marts 2018. Evalueringen er bygget op over seks hovedtemaer: Organiseringen af Alliaq, visitations- og eksklusionskriterier, dataindsamling, samarbejdspartnere, klienterne i Alliaq samt økonomi. Hvert afsnit indledes med en redegørelse for hovedtemaet. Herefter følger en vurdering af området og dertil følgende anbefalinger til videre udvikling af tilbuddet.

Anbefalingerne i evalueringen er baseret på kvalitative interviews med den psykologfaglige koordinator, to psykologer tilknyttet Alliaq, de tre telefonansvarlige, projektlederen i Alliaq samt Socialstyrelsens generelle vurdering af området. Der er endvidere indhentet data om klienterne fra visitationsskemaer, der udfyldes af den psykologfaglige koordinator ved visitationen af klienter til Alliaq.

Da Alliaq er et fleksibelt organiseret tilbud og behandlingen er et anliggende mellem den enkelte behandler og klienten må det formodes, at der vil være forskelle i, hvordan de enkelte psykologer vurderer behandlingen i Alliaq og klienternes udbytte af behandlingen. I evalueringen fremgår der ikke data om eller interview med klienter, der har afsluttet behandlingen. Vurderingen af, om formålet med behandlingen er opfyldt baseres derfor på tilkendegivelser fra interviews med psykologerne tilknyttet Alliaq.

I forbindelse med kapitlet omkring økonomien i Alliaq, er beregningerne foretaget på baggrund af budgetåret 2017. I kapitlet er beregningerne på udgifterne i forhold klienterne derfor også kun baseret på de 58 klienter, der har været i været i behandling 2017.

3. Organisering af Alliaq

Alliaq drives som et projekt under Socialstyrelsen. Til den administrative ledelse er der tilknyttet en projektleder fra Socialstyrelsens Projekt- og Udviklingsafdeling, der har det overordnede projektansvar.

Til den faglige ledelse af projektet er der ansat en psykologfaglig koordinator. Den psykologfaglige koordinator har ansvar for at visitere klienter og henvise klienterne til de tilknyttede psykologer. Koordinatoren står endvidere for den primære kontakt til psykolognetværket. Derudover er der ansat tre telefonansvarlige, der har til opgave at besvare og videreformidle henvendelser fra potentielle klienter.

Potentielle klienter kan henvende sig til Alliaq via en kontaktformular på Alliaqs hjemmeside, eller klienterne kan kontakte de telefonansvarlige ved at ringe mandag og torsdag mellem klokken 20.00 – 22.00. De telefonansvarlige foretager en indledende vurdering af, hvorvidt den potentielle klient befinder sig inden for målgruppen for behandling og udfylder et 'telefonskema', der videresendes til psykologfaglig koordinator med henblik på visitation til Alliaq.

Den psykologfaglige koordinator foretager en vurdering af, om den potentielle klient vil have gavn af behandling i Alliaq. Hvis klienten vurderes egnet til behandling, visiteres klienten ind i Alliaq ved at den psykologfaglige koordinator udfylder et visitationsskema, som sendes til den psykolog, der skal forestå behandlingen.

Behandlingen indbefatter som standard en time til visitation, otte timers psykologsamtaler til klienten samt 2x1 times psykologsamtaler til klientens eventuelle partner. Derudover kan der, hvis den behandlende psykolog vurderer det nødvendigt og med den psykologfaglige koordinators godkendelse, tildeles op til fire timers yderligere behandling. Såfremt der er behov for yderligere timer, kan det tildeles med projektlederen i Socialstyrelsens godkendelse.

I behandlingen i Alliaq, arbejdes der primært med metoderne psykoedukation, kognitiv adfærdsterapi og psykodynamisk metode. Der er dog frihed for den enkelte psykolog til, at anvende andre metoder, hvis psykologen i behandlingen af klienten vurderer, at klienten vil have større udbytte af, en anden tilgang til behandlingen. I forhold til at etablere en fælles metodisk platform blandt psykologerne i Alliaq, inviteres der som en fast del af årsmøderne i Alliaq oplægsholdere, der er eksperter på behandling af mennesker der udfører vold. Desuden drøftes de metoder psykologerne anvender i behandlingen ligeledes på årsmøderne. Dette bidrager til, at skabe en fælles faglig forståelse for psykologerne og har til hensigt, at give psykologerne en fælles metodisk platform, at arbejde ud fra.

3.1 Vurdering

Organisering af Alliaq gør, at det er et fleksibelt tilbud, hvor det er muligt løbende at tilpasse aktivitet og økonomi. På grund af den fleksible organisering modtager psykologerne kun betaling, når der er klienter. Det gør, at det er muligt at have flere psykologer tilknyttet, hvorved det samtidig er muligt at tilknytte psykologer i flere byer. Dette er medvirkende til at minimere omkostningerne i Alliaq og skabe et fleksibelt tilbud, der kan tilbydes til klienter i hele landet.

3.2 anbefaling

Mere ligelig fordeling af klienter

I november og december 2016 og til marts 2018 har der været tilknyttet ti psykologer bosiddende i Nuuk, København, Sisimiut, Qaqortoq og Ilulissat. I samme periode har der endvidere været 71 klienter i behandling i Alliaq, hvilket giver et gennemsnit på 7 klienter pr. psykolog. I praksis har klienterne dog været ulige fordelt mellem psykologer, således at enkelte psykologer har haft et stort antal klienter og flere har haft få klienter. Fordelingen af klienter kan dels forklares med, at det er forskelligt hvor meget tid de respektive psykologer har til klienter i Alliaq, dels at den psykologfaglige koordinator ikke har været opmærksom på den ulige fordeling af klienter. De interviewede psykologer har givet udtryk for, at de oplever det som fagligt stimulerende at være tilknyttet Alliaq og derfor også ønsker, at modtage flere klienter end de gør på nuværende tidspunkt. Det anbefales derfor, at Alliaq fokuserer på at fordele klienterne mere ligeligt blandt psykologerne. Det formodes dermed, at kompetencer og erfaringer med at behandle voldsudøvere kan styrkes i hele psykolognetværket, og det kan være mere motiverende og givende, fagligt og økonomisk, for den enkelte psykolog at være tilknyttet Alliaq.

Vejledende retningslinjer for længden af et behandlingsforløb

For at styrke effekten af behandlingen anbefales det at udarbejde retningslinjer for længden af et behandlingsforløb i Alliaq. En evaluering af fire danske behandlingstilbud for voldsudøvere viser, at der er størst indikationer på effekt for de klienter, der har været i længerevarende behandlingsforløb af omkring et års varighed². I andre forskningsrapporter ses der ligeledes størst indikation på effekt af behandlingsforløb over 6 måneder. Samtidig ses dog et større frafald i behandling ved længere behandlingsforløb³.

På baggrund af ovenstående erfaringer samt interview med psykologerne i Alliaq anbefales det, at der udarbejdes retningslinjer for længden af et behandlingsforløb i Alliaq. Det anbefales, at retningslinjerne indebærer, at klienten indledende modtager behandling én gang ugentlig i begyndelse af forløbet, men derefter strækkes timerne over en periode på seks måneder, således det er muligt løbende at støtte klienten i anvendelsen af redskaberne.

Retningslinjerne skal skabe en systematik, der bidrager til, at der opnås maksimalt udbytte af det relativt beskedne antal behandlingstimer. Det er ligeledes forventningen, at vejledende retningslinjer for længden af et behandlingsforløb i Alliaq kan bidrage til, at styrke effekten af behandlingen.

Etablering af efterværn

De telefonansvarlige og den psykologfaglige koordinator modtager ind imellem henvendelser fra tidligere klienter, der ønsker en gentagelse af behandlingen, da det ikke er lykkedes for dem at bryde helt med volden. Derudover har psykologerne i forbindelse med årsmødet i 2017 for Alliaq givet udtryk for, at der med fordel kan etableres opfølgning på klienter, der har gennemført behandling. Det er oplevelsen, at en væsentlig andel af klienterne der gennemfører behandlingen bryder med den fysiske vold, men særligt den psykiske vold er svær at bryde med.

En partner til en klient, der har været i behandling i Alliaq, skriver blandt andet følgende

² Stevenson mfl. 2011: Behandling af mænd der udøver vold

³ Clausen, Susanne 2007. Behandlingsprogrammer for voldelige mandlige partnere

Jeg savner opfølgningssamtale for begge parter, da man ligesom arbejder med første lag og kommer så til den næste lag, som stadigvæk kræver "behandling". Dog synes jeg at det er godt med en pause imellem, så man kan have tid til at lære/ændre adfærd... Dog med efterfølgende opfølgningsarbejde.

(Partner til tidligere klient i Alliaq)

Det anbefales derfor, at der etableres efterværn som en del af forløbet i Alliaq. Efterværnet kan udformes således, at de telefonansvarlige foretager telefoniske efterværnssamtaler med klienterne eksempelvis 6 samtaler over 6 måneder efter endt behandling. De telefonansvarlige har kompetencer inden for rådgivning og vejledning, hvorfor de kvalificeret kan varetage de korte støttende samtaler med klienterne. I samtalerne kan de telefonansvarlige hjælpe klienterne til at fastholde de redskaber og værktøjer, de har fået gennem behandlingen samt give råd og vejledning om eksempelvis konflikter, opdragelse og eventuelt henvise dem til anden hjælp. Såfremt de telefonansvarlige vurderer, at de tidligere klienter har behov for yderligere behandling, kan udarbejde en indstilling til revisitering til behandling.

Ved at etablere efterværnssamtaler med klienterne, der har gennemført behandling, er det forventningen, at det kan bidrage til at forhindre tilbagefald og ligeledes styrke effekten af og opfølgningen på behandlingen.

Etableringen af et efterværn vil være en udgift, der anslås til at koste maksimal 0,2 millioner kr. pr. år. Dette under forudsætning af, at 50 klienter årligt deltager i efterværn i op til 6 timer pr. klient.

Særskilt behandlingstilbud til anstaltsanbragte

Omkring 25% af klienterne i perioden november 2016 til marts 2018 er anstaltsanbragte, hvilket viser, at der er stor efterspørgsel på psykologbehandling blandt anbragte i anstalterne. Antallet af henvendelser fra anstaltsanbragte tyder på, at der er for få behandlingstilbud for dem i anstaltsregi. Det kan være vanskeligt for de anbragte i anstalterne at arbejde med de redskaber de modtager i Alliaq, i og med at de er anstaltsanbragte. Det anbefales derfor, at det undersøges hvorvidt der i samarbejde med kriminalforsorgen skal etableres et særskilt behandlingstilbud for indsatte i anstalterne, der har et bredere fokus på vold og aggressioner.

Samarbejde med psykologerne fra Rejseholdene

Alliaq yder behandling over hele landet i forhold til kvinder og mænd, der har aggressions- og voldsproblemer i nære relationer. Det anbefales, at det undersøges hvorvidt psykologerne fra Alliaq og psykologerne fra henholdsvis børnereseholdet og rejseholdet for voksne med senfølger kan understøtte hinandens arbejde og styrke indsatsen i forhold til målgrupperne.

4. Visitations- og eksklusionskriterier

Grundlæggende skal alle klienter, der modtager behandling i Alliaq henvende sig af egen fri vilje, og have et ønske om at få redskaber til at ophøre med at udøve vold i nære relationer. Visitations- og eksklusionskriterierne lyder som følger:

- Behandling ydes ikke til personer med svære misbrugsproblemer.
- Behandling ydes ikke til personer, som benytter medicin, der nedsætter det kognitive funktionsniveau markant.
- Personer, der ønsker behandling, må besidde kognitive evner til at deltage aktivt i behandlingen.
- Personer, der ønsker behandling, må vise et minimum af erkendelse af- og ansvar for sine voldshandlinger.
- Personer, der ønsker behandling, må demonstrere en rimelig motivation for at deltage i behandlingen.
- Familier med børn bliver som udgangspunkt givet særlig prioritet.

Klienter kan blive ekskluderet fra behandlingstilbuddet, hvis de udviser følgende adfærd:

- Fortsætter med at udøve vold mod deres partner eller ex-partner.
- Udøver vold mod behandleren.
- Demonstrerer mangel på motivation og samarbejde.
- Ikke møder op til konsultationer mere en 2 gange.
- Melder afbud til konsultationer mere end 2 gange.

Visitationskriterierne er løbende blevet evalueret. Ved årsmødet i 2017, blev det besluttet at udvide målgruppen for Alliaq fra 'vold mod partnere og eks partnere' til 'vold i nære relationer' hvorfor målgruppen for Alliaq nu også omfatter vold mod eksempelvis forældre, børn og søskende. Det er dog fortsat kun nuværende og tidligere partnere, der kan modtage to timers behandling i Alliaq.

4.1 Vurdering

De interviewede psykologer og den psykologfaglige koordinator giver udtryk for, at visitationskriterierne bidrager til, at der visiteres klienter, der er motiverede for at indgå i et behandlingsforløb og dermed har gavn af behandlingen. Klienternes motivation er afgørende for behandlingens forløb.

I Alliaq modtager klienterne som udgangspunkt otte timers behandling. Dette vurderes af psykologerne som værende passende for motiverede klienter, der er klar til at modtage behandling.

Det er derfor vurderingen, at visitationskriterierne er hensigtsmæssige og bidrager til, at der rekrutteres klienter, hvor der er en væsentlig chance for, at behandlingen er succesfuld.

5. Dataindsamling

Der indsamles en række data om klienterne i Alliaq, fra de henvender sig til telefonrådgiverne og til behandlingen afsluttes. I det følgende beskrives dataindsamlingen i Alliaq, hvad der indsamles og hvor der er behov for, at optimere arbejdsgangene omkring dataindsamling.

Den første registrering foretages, når en potentiel klient henvender sig til telefonrådgiverne. Via den indledende telefonsamtale vurderer rådgiverne, om den potentielle klient er inden for Alliaqs målgruppe og kan modtage behandling i Alliaq. Såfremt de vurderer at dette er tilfældet, registreres følgende oplysninger i et elektronisk *telefonskema*:

- Navn og klientnummer
- Tlf. nr.
- Evt. e-mail
- Alder
- Bosted
- Sprog
- Om det er henvendelse fra anstaltsanbragte
- Om det er henvendelse fra en kommune
- Noter fra telefonrådgiver

Ovenstående oplysning lagres i en database og videresendes til den psykologfaglige koordinator i Alliaq. Den psykologfaglige koordinator afholder en indledende visitationssamtale med den potentielle klient og kan herefter visitere klienter til behandling ved en psykolog tilknyttet Alliaq.

Herefter modtager klienten behandling i Alliaq. Når behandlingen slutter, enten ved at behandlingsforløbet gennemføres eller afbrydes, udfylder den behandlende psykolog et *afslutningsskema*. I afslutningsskemaet registreres følgende oplysninger:

<ul style="list-style-type: none"> • Psykologens navn • Dato • Klientnummer • Køn • Dato for afslutning af behandling • Alder • Klientens mailadresse • Om klienten har givet samtykke til at Socialstyrelsen sender et spørgeskema til vedkommende • Eventuel partners mailadresse • Om partner har givet samtykke til at Socialstyrelsen sender et spørgeskema til vedkommende 	<ul style="list-style-type: none"> • Klientens hjemkommune • Om klienten har misbrugsproblemer • Om klienten har hjemmeboende børn • Anvendt timetal til behandling • Samtaler med klientens eventuelle partner - anvendt timeantal • Parsamtaler - anvendt timeantal • Om klienten har afsluttet behandlingsforløbet • Om psykologen vurderer, at klienten er færdigbehandlet • Om klientens partner har modtaget hjælp
--	---

Disse oplysninger lagres i en database, hvorfra det er muligt at lave udtræk, der potentielt kan give et overblik over antallet af afsluttede klienter, og kan give et overblik over, de behandlende psykologers vurdering af udbyttet for klienterne.

Hvis klienten har givet samtykke til, at Socialstyrelsen sender et anonymt spørgeskema til vedkommende, sendes dette henholdsvis tre og ni måneder efter endt behandling. Formålet med spørgeskemaet er, at få en status på den tidligere klients oplevelse af udbyttet af behandlingen og om de stadig er ophørt med at udøve vold.

5.1 Vurdering

Ved etableringen af Alliaq har formålet med dataindsamlingen været, at data indsamlet fra afslutningsskemaerne skal danne et grundlag for, at evaluere Alliaq og give indikationer på effekten af behandlingen. I praksis har der dog været vanskeligheder med, at anvende de elektroniske afslutningsskemaer på grund af forskelligartede tekniske udfordringer på hjemmesiden. I en periode var hjemmesiden ude af drift, hvilket medførte uklare arbejdsgange omkring, hvordan data skulle indsamles i den pågældende periode.

Det har medvirket til, at der er ufuldstændige data, og det derfor ikke med sikkerhed kan vurderes, hvor mange klienter der har afsluttet behandlingen og det kan ikke til fulde afklares, hvad psykologernes vurdering af behandlingen har været. Det har samtidig medvirket til, at der er udsendt få opfølgende spørgeskemaer, da det ikke har været muligt at få et overblik over eventuelle e-mailadresser på klienterne og om klienten og klientens partner har givet samtykke til at Socialstyrelsen sender et anonymt spørgeskema til vedkommende.

Telefonskemaerne udfyldes systematisk og oplevelsen er, at det fungerer hensigtsmæssigt. Det kan dog være en udfordring, at klienternes navne logges i en database. Særligt da Alliaq udbydes som et anonymt tilbud, hvorfor det kan være problematisk at foretage registrering af dette.

5.2 Anbefaling

Det anbefales, at der i forbindelse med den administrative organisering af Alliaq sættes større fokus på at sikre en systematisk og stringent dataindsamling.

Afslutningsskema

Det anbefales, at Alliaq sætter øget fokus på, at psykologerne løbende indberetter afslutningsskemaerne, når klienterne afslutter deres behandling i Alliaq. Efter evalueringen er blevet foretaget i 2018, har Alliaq etableret en struktur, hvor projektlederen og den psykologfaglige koordinator systematisk følger op på afslutningsskemaerne. Når en klient visiteres til en psykolog, følges der efter seks måneder op på, hvorvidt klienten er afsluttet og afslutningsskemaet er indberettet. Det anbefales, at denne struktur fastholdes for at sikre, at den videre dataindsamling gennem spørgeskemaet til klienten og eventuel partner gennemføres.

Det anbefales endvidere, at der med oprettelsen af den nye hjemmeside for Socialstyrelsen arbejdes med muligheden for at udvikle nye funktioner, der kan styrke indsamlingen af afslutningsskemaer og i højere grad sikre en mere struktureret tilgang til dataindsamling.

Spørgeskema

I forbindelse med systematisering af indsamling af afslutningsskemaer, er det forventningen, at der kan skabes samme systematik i udsendelse af spørgeskemaer. Den struktur der er etableret for at sikre en systematisk

indsamling af afslutningsskemaer, indebærer ligeledes en systematisk udsendelse af spørgeskema til klienter og eventuel partner, hvis der i afslutningsskemaet er noteret samtykke hertil.

Analyseafdelingen i Socialstyrelsen

For at understøtte den systematiske dataindsamling i Alliaq anbefales det, at analysebehandlingen i Alliaq flyttes fra projektlederen til Analyseafdelingen i Socialstyrelsen, der er specialiserede i forhold til håndteringen af databehandling. Det anbefales i den forbindelse, at Analyseafdelingen undersøger, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at inddrage Grønlands Statistik i databehandlingen.

Fuldstændig anonymisering af klienter

Såfremt Alliaq fortsat skal udbydes som et anonymt tilbud, anbefales det, at klienternes navne fjernes fra telefonskemaerne. Klienterne kan med fordel udelukkende tildeles et nummer eller alternativt udelukkende oplyse et navn efter eget ønske. I forbindelse med udviklingen af Socialstyrelsens hjemmeside undersøges muligheden for, at samkøre oplysninger fra telefonskema og afslutningsskema. Her arbejdes der med, at klienterne udelukkende vil blive identificeret ud fra et automatisk tildelt klientnummer.

6. Samarbejdspartnere

For at styrke kendskabet til Alliaq blandt relevante aktører, distribuerer Alliaq pjecer nationalt til sygehuse, sundhedscentre, krisecentre og børne- og familiecentre, kriminalforsorgen, politiet, kredsretterne og studenterrådgivningerne. Alliaq har ud over distribuering af pjecer etableret et samarbejde med nedenstående aktører:

Politiets kriminalpræventive indsats

Alliaq har etableret et samarbejde med politiet i forhold til deres kriminalpræventive indsats *Samtale i stedet for husspektakler*. Indsatsen betyder, at politiet i samarbejde med Socialforvaltningen foretager opfølgende besøg hos familier, hvor der har været husspektakler. Her har politiet til opgave at tale med familien om årsagerne til husspektaklerne og tilbyde hjælp, råd og vejledning. En del af denne rådgivning er udlevering af pjecen omhandlende Alliaq til de familier, hvor der er problemer med vold.

Kriminalforsorgen

I forbindelse med etableringen af Alliaq er der indledt et samarbejde med kriminalforsorgen, hvor anstaltsanbragte kan modtage behandling i regi af Alliaq. Cirka 25 % af klienterne i Alliaq har været anstaltsanbragte - primært i Nuuk, men også enkelte fra Tasiilaq, Aasiaat og Sisimiut. Behandlingen af anstaltsanbragte foregår ved, at psykologen kommer til den pågældende anstalt eller via Skype og telefon.

Allorfik

Cirka 30 procent af klienterne i Alliaq har angivet, at de har et problematisk forbrug af alkohol og/eller andre rusmidler. International forskning viser, at der ofte er en sammenhæng mellem vold i nære relationer og alkoholmisbrug – en sammenhæng der ligeledes genfindes nationalt (Grønlands Politi 2012, Peqqik 2018, Politimester Bjørn Bay I: Sermitsiaq AG 2018). På baggrund af dette, er der afholdt møde med Allorfik, Videncenter om Afhængighed under Sundhedsvæsenet, hvor der er orienteret om både Alliaq og Allorfik samt mulighederne for behandling under de respektive tilbud.

6.1 Vurdering

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt for tilgængeligheden af behandlingen i Alliaq, at der er etableret samarbejder med andre aktører. Det vurderes endvidere, at samarbejdet mellem de forskellige aktører i klienternes liv understøtter en mere helhedsorienteret behandling af det enkelte menneske, da de forskellige tiltag i højere grad koordineres og sammentænkes.

6.2 Anbefaling

Det anbefales, at Alliaq fastholder og styrker de samarbejder, der allerede er etableret og samtidigt undersøger, hvorvidt der er flere relevante samarbejder der kan etableres.

Kommunefogeder

For at styrke kendskabet til Alliaq i bygderne og give kommunefogederne en handlemulighed i forhold til mænd og kvinder, der udøver vold i nære relationer, anbefales det, at Alliaq styrker samarbejdet med kommunefogederne.

Samarbejde med landsforsvareren

Det anbefales, at Alliaq informerer Landsforsvareren om Alliaqs tilbud, så de aktivt kan informere deres klienter der udøver vold i nære relationer om Alliaq.

Styrke samarbejdet med misbrugsbehandling

Det anbefales, at samarbejdet med Allorfik fortsættes, og at der fortsat arbejdes på, hvordan de to tilbud kan understøtte hinanden. Samarbejdet skal eksempelvis aktivt adressere de klienter, der afvises i Alliaq på grund af misbrug. Klienterne kan via deres kommunale sagsbehandler henvises til Allorfik og efter/imens de behandles i Allorfik, er der mulighed for at modtage behandling i Alliaq.

7. Klienterne i Alliaq

Siden Alliaq blev etableret den 21. november 2016 og til den 7. marts 2018, er der registreret⁴ 84 henvendelser fra potentielle klienter, der ønsker at modtage behandling i Alliaq. 13 potentielle klienter er afvist, da de var uden for Alliaqs målgruppe og ikke opfyldte visitationskriterierne. Der er derfor pr. 7. marts 2018 71 klienter, der har været eller er i behandling i Alliaq siden lancering i november 2016.

Klienterne der har været i behandling fordeler sig således på hjemkommune samt på alder. Kommuneqarfik Sermersooq er opdelt på Nuuk, østkysten og den resterende del af Sermersooq. I de andre kommuner er flertallet af klienterne fra byerne Sisimiut, Qaqortoq og Ilulissat. Sammenlagt for alle kommuner er der i alt 8 klienter, der er bosat i bygder, hvor de resterende er bosat i byer.

Geografisk fordeling	Antal	Alder	Antal
Avannaata	11	19-24	8
Qeqertalik	2	25-29	9
Qeqqata	8	30-34	13
Kujalleq	6	35-39	10
Nuuk	26	40-44	7
Østkysten	9	45-49	9
Sermersooq	2	50+	10
Uoplyst	7	Uoplyst	5
Total	71	Total	71

I forhold til klienternes alder fordeler de sig jævnt ud over alle aldre. Den yngste der har været i behandling var 19 år og den ældste var 57 år. For de potentielle klienter, der var uden for Alliaqs målgruppe, er der registreret meget få oplysninger, hvorfor der ikke er medtaget oplysninger herom.

Ved henvendelse til Alliaq angiver klienterne, på hvilket sprog de ønsker psykologbehandling. Den sproglige præference har fordelt sig således for de 71 klienter:

Sprog	Antal
Grønlandsk	19
Dansk	2
Begge sprog	45
Uoplyst	5
Total	71

Størstedelen af klienterne i Alliaq er således enten dobbeltsprogede eller grønlandssprogede.

⁴ Grundet udfordringer med registreringer af klienter i Alliaq er 84 klienter ikke nødvendigvis det faktiske antal klienter

Sorteret på køn fordeler klienterne sig således:

Køn	Antal
Mænd	53
Kvinder	15
Uoplyst	3
Total	71

Det er således primært mænd, der henvender sig for at få behandling i Alliaq, men der er også kvinder der er i behandling for aggressions- eller voldsproblemer.

7.1 Vurdering

Tallene viser, at Alliaq forsat er et relevant tilbud, da der er en løbende tilgang af klienter. Den psykologfaglige koordinator vurderer endvidere, at antallet af klienter er stigende. Det vurderes derfor, at Alliaq forsat er et relevant tilbud. Tallene viser endvidere, at en overvejende del af de klienter, der modtager behandlingen er mænd og en væsentlig andel er bosat i Kommuneqarfik Sermersooq og byerne, hvorfor det vurderes, at der fremadrettet skal fokuseres på rekruttering af klienter i bygderne. Det er psykologernes, den psykologfaglige koordinator og de telefonansvarliges oplevelse, at særligt tv annoncer på KNR samt radiospots har medvirket til at øge søgningen til Alliaq.

7.2 Anbefaling

Fokus på rekruttering i alle kommuner

Som det fremgår af tallene, er en overvejende del af klienterne fra byer og langt største delen af klienterne er fra Nuuk. I den forbindelse anbefales det, at Alliaq sætter fokus på, hvordan der annonceres for Alliaq. Der er indhentet erfaringer omkring kommunikation til mindre byer og bygder fra Børnetalsmanden (MIO). MIO anbefaler korte, præcise og grafiske reklamer i TV og Radio. Tv-reklamerne skal gerne være meget grafiske og radiospotsene skal være korte og præcise. Derudover erfarer MIO, at enkelt og informativt grafisk materiale i form af plakater og brochure har god effekt. Ved at sætte mere fokus på kampagner og rekruttering, kan det formentlig være medvirkende til, at øge antallet af klienter fra alle kommuner.

Brochurerne i Alliaq er opdateret med nyt layout og indhold, i den forbindelse anbefales det, at ændre de nuværende TV-annoncer.

8. Økonomi

På finansloven for 2015 blev der afsat 1.9 mio. kr. for budgetåret samt overslagsårene til indsatser mod vold på konto 30.14.29, herunder er dele af disse midler anvendt til etablering og drift af Alliaq.

Ved etableringen af Alliaq blev der afsat 900.000,- til drift, 160.000 til etablering og 200.000 til uforudsete udgifter og evaluering. I 2017 var der følgende budget for Alliaq og forbruget fordelte sig således:

Budget 2017	Drift	Lancering	
Løn	734.700,00 kr.	Annoncer og lign.	120.000,00 kr.
IT, telefon mv.	37.800,00 kr.	Kurser og lign.	102.980,00 kr.
Diverse	200.000,00 kr.		
Total			1.195.480,00 kr.

Forbrug 2017	
Transport	35.445,00 kr.
Årsmøde	29.110,86 kr.
Løn	762.733,91 kr.
Annoncer	181.238,60 kr.
IT, telefon mv.	14.454,00 kr.
Total	1.016.982,99 kr.

I budgetåret 2017 var der 58 klienter, der modtog behandling i regi af Alliaq. Såfremt alle har modtaget et behandlingsforløb på otte timer giver det en udgift på 17.534,- pr. klient⁵.

Som differencen mellem budgettet og forbruget viser, er der prioriteret at bruge væsentlig flere midler på annoncering end oprindelig budgetteret. Årsagen til denne prioritering er ifølge projektlederen, at Alliaq i perioder uden annoncering fik ingen eller kun få henvendelser fra klienter. I de perioder, hvor der reklameres for Alliaq på KNR TV og radio, kommer der flere henvendelser til Alliaq, og tilgangen af klienter er øges.

8.1 Vurdering

Udgifterne pr. klient i Alliaq vurderes relativt små. Sammenholdt med de interviewedes udsagn om, at Alliaq bidrager positivt til at klienterne bryder med volden, betyder det, at Alliaq vurderes som tilbud, der for få midler kan give borgere der udøver vold, forudsætninger for at bryde med voldens spiral.

⁵ Udgifterne pr. klient er udregnet på baggrund af et behandlingsforløb på otte timer. Årsagen til at udgifterne pr. klient ikke er udregnet på baggrund af de faktisk anvendte timeantal er på grund af de tekniske udfordringer, der har været i forbindelse med indsamling af afslutningsskemaerne. Det har derfor ikke været muligt at danne et præcist overblik over antallet af timer, klienterne har modtaget.

8.2 anbefaling

Udvidelse af de økonomiske rammer

Såfremt Alliaq skal overgå til et permanent tilbud, og der skal arbejdes med en videre udvikling af Alliaq, anbefales det at udvide de økonomiske rammer. Der kan med fordel afsættes midler til etablering af efterværn og hertil følgende udgifter til løn og kurser. På baggrund af de gode erfaringer med annonceringer anbefales det endvidere, at der afsættes flere midler til annoncering, for at sikre en kontinuerlig tilgang af klienter.

Overblik over økonomien

Ved gennemgang af økonomien i Alliaq har det været vanskeligt at få et overblik over det årlige forbrug. Årsagen til, at det er vanskeligt at skabe et overblik er blandt andet, at Alliaq grundet sin karakter af projekt finansieres gennem kontoen 30.14.29 'Indsatser mod vold'. Efter evalueringen er foretaget, har Alliaq fået en separat underkonto, hvilket formodes at øge overblikket.

Kvartalsmæssig monitorering af økonomi

Det har været vanskeligt at føre kontrol med, at budgetterne overholdes. Såfremt Alliaq skal overgå til et permanent tilbud, anbefales det, at de økonomiske rammer fastlægges på baggrund af budgetter, og at der kvartalsmæssigt føres kontrol med, at budgetterne overholdes.

9. Konklusion

Den overordnede vurdering er, at Alliaq bidrager positivt til at hjælpe borgere, der udøver vold i nære relationer, der er motiverede for at bryde med volden. Der skal dog tages det forbehold, at det er en vurdering, der er baseret udelukkende på interview med de fagpersoner, der er ansat i Alliaq. Alle de interviewede udtrykker dog samstemmende, at det er deres vurdering, at Alliaq hjælper flere til at bryde med volden. Sammenholdt med, at Alliaq vurderes som værende et mindre omkostningstungt tilbud gør, at det anbefales at Alliaq overgår til et permanent tilbud.

På baggrund af indeværende evaluering anbefaler Socialstyrelsen, at Alliaq driftes og integreres i arbejdet omkring sammenlægning af telefonlinjerne i Socialstyrelsen.

I sammenlægningen med telefonlinjerne anbefales det, at der årligt evalueres på klienternes udbytte af Alliaq. Dette skal give et grundlag for løbende, at vurdere udbyttet af behandlingen i Alliaq og derigennem vurdere, om midlerne til Alliaq anvendes hensigtsmæssigt. Det anbefales endvidere, at der etableres en mere fast struktur for indsamling af data, og opfølgning på økonomi, hvilket skal øge gennemsigtigheden, herunder over antal af klienter, udbyttet af behandlingen samt udgifterne til Alliaq.

10. Litteratur

Clausen, S. 2007: *Behandlingsprogrammer for voldelige mandlige partnere*. Redegørelse for internationale erfaringer. Justitsministeriet Danmark.

Grønlands politi, 2012: *Årsstatistik 2012*. Grønlands Politi.

Peqqik, 2018: *Om alkohol*. Sundhedsportalen. Link pr. 15/11-2018:

https://www.peqqik.gl/Emner/Livsstil/Alkohol/OmAlkohol?sc_lang=da-DK&sc_lang=da-DK

Sermitsiaq AG, 2018: *Politiet: Sådan får vi stoppet efterfesterne*. Onsdag, 16. maj 2018 - 08:14.

Stevenson mfl., 2011: *Behandling af mænd der udøver vold*. Socialstyrelsen Danmark.